

Riktlinje för leverantörers medverkan i Region Skånes krisberedskap

Regionstyrelsen 2014-06-05, § 108, 1400190

1. Bakgrund och inledning

Det övergripande målet för Region Skånes krisberedskap är att trygga människors liv, hälsa och personliga säkerhet samt hindra eller begränsa skador på Region Skånes egendom, information och miljö under allvarliga eller extraordinära händelser och kriser. Frågor som rör funktionssäkerhet, försörjningssäkerhet, boendeförhållanden samt resiliens, ska därför integreras och klarläggas genom risk- och sårbarhetsarbete på samtliga nivåer (Krishanteringsplan för Region Skåne).

1.1 Syfte och mål

Syftet med Riktlinje för leverantörers medverkan i Region Skånes krisberedskap är att säkerställa erforderlig kontinuitet och reell prioritet i verksamhet, som bedömts samhällsviktig och skyddsvärd, genom robusta upphandlingar och avtal samt ackrediteringar.

Region Skåne ställer därför krav på att leverantörer aktivt reducerar risker för avbrott, har en reell förmåga till krishantering samt kan medverka i Region Skånes krisberedskap. För att leverantören skall kunna genomföra avtalade leveranser kan det i sin tur ställa krav på att denne genom avtal/överenskommelse med underleverantörer av olika slag tillförsäkras sig leveranser av tjänster och produkter.

Målet är att uppnå en säker leverans av avtalade tjänster och varor. Effektmålet är att Region Skåne genom robusta upphandlingar och avtal samt ackrediteringar ska uppnå säker leverans av avtalade tjänster och varor i vardag såväl som under störda förhållanden.

2. Ansvar vid upphandling och ackreditering

Region Skåne har ett geografiskt verksamhetsansvar i Skåne för hälso-och sjukvård, smittskydd, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling. Region Skånes verksamhet är beroende av att kritiska system och avtalade leveranser är tillgängliga och fungerar. Regionfullmäktige har fastställt *Upphandlingspolicy för Regionens upphandling*. Policyn är bindande för samtliga förvaltningar inom Region Skåne. Den gäller också för andra juridiska personer där Region Skåne har ett dominerande ägarinflytande. Region Skånes upphandlande enheter är Koncerninköp, Regionservice och Skånetrafiken. Avdelningen för Hälso- och sjukvårdsstyrning ansvarar för framtagande av ackrediteringsunderlag avseende Region Skånes aktuella vårdval.

3. Tillämpning av riktlinjen

3.1 Verksamhetens behov och beställning

Verksamheten/beställaren ska värdera behovet av *robusthet* i den erforderliga leveransen utifrån specifika krav. Specifika krav kan gälla exempelvis patientsäkerhet, informationssäkerhet, driftsäkerhet, trafiksäkerhet etc.

3.1.1 Beställare

Verksamheten/beställaren ska inför upphandlingsuppdrag klargöra behovet av samt definiera kraven på robusthet i upphandling samt ackreditering. Kravet ska baseras på verksamhetens samhällsvikt samt skyddsvärde och ske enligt *Rutin 1 för verksamhet/beställare*.

3.2 Upphandlingens behov av leveranssäkerhet

Upphandlaren ska ange behovet av *leveranssäkerhet* grundat på verksamhetens bedömda behov av robusthet i leverans. Leveranssäkerheten ska baseras på en analys av de förutsättningar som är gällande för den specifika upphandlingen eller ackrediteringen, till exempel tillgång till leverantörer, logistiska förutsättningar, beroendet av underleverantörer etc.

3.2.1 Upphandlare

Upphandlaren ska följa *Rutin 2 för upphandlare* och ange behov av säkerhet i leverans utifrån verksamhetens/beställarens krav på robusthet.

Avtalstecknande, ackreditering och säkerställande av leverans ska ske enligt gällande rutin liksom uppföljning och kontroll av leverans.

Erfarenhetsåterföring ska ske i ett lärande inför kommande upphandlingar och ackrediteringar.

4. Formuleringar vid avtalstecknande och ackreditering

4.1 Vardag och kris

Följande text ska ingå i avtal avseende samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet gällande *vardag och kris*:

Leverantören ska planera för och redovisa hur en reell förmåga till kontinuitet avseende avtalad leverans säkerställs.

För leverantör av hälso- och sjukvårdstjänster (företag med fler än fem anställda) skall därutöver följande avtalstext ingå:

Leverantören ska samverka med Region Skånes smittskyddsverksamhet. Detta innebär att det skall finnas en kontaktperson till länets smittskyddsläkare.

4.2 Höjd beredskap

Region Skåne ska bedriva verksamhet även vid *höjd beredskap*. Följande text ska ingå i avtal avseende samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet gällande höjd beredskap:

Detta avtal ska gälla även under höjd beredskap. Leverantören skall planera för och redovisa hur en reell förmåga till kontinuitet avseende avtalad leverans säkerställs vid höjd beredskap.

5. Roller och uppgifter

5.1 Beställare

Beställaren är ansvarig för att definiera beställningen såsom samhällsviktig, skyddsvärd eller övrig verksamhet. Tydlig beroendeanalys, vid beställaren, är en förutsättning för att få ett avtal med reell effekt avseende leverans. Med beställare avses även den som har att medverka vid ackreditering, vid behovsbeskrivning av kollektiv trafik samt vid fördelning av medel för kultur. (Följ *Rutin 1 för verksamhet/beställare*).

5.2 Upphandlare

Säkerställa en robust upphandling/ackreditering med leveranssäkerhet. (Följ *Rutin 2 för upphandlare*).

5.3 Avtal

Avtalstecknande för säkerställande av leverans med kontinuitet. (Följ *Rutin för avtal*).

5.4 Kontroll

Uppföljning samt kontroll av leverans med kontinuitet. (Följ *Rutin för uppföljning och kontroll av avtal*).

5.5 Leverantörens ansvar

Leverantör ansvarar för genomförande av avtalade leveranser. Leverantörens ansvar omfattar även avtal och överenskommelser med underleverantörer.

5.6 Leverans

Erfarenheter av uppnådd förväntad effekt av avtalet. (Följ rutin för erfarenhetsåterföring av avtal).

6. Definitioner och referenser

Extraordinär händelse

En händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting. (LEH 2006:544).

Höjd beredskap

För att stärka landets försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Under högsta beredskap är totalförsvar all samhällsverksamhet som då skall bedrivas. (Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap)

Kritiska beroenden

Beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska fungera. Sådana beroenden karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till funktionsnedsättningar, som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar. Den drabbade verksamheten kännetecknas av att den saknas uthållighet, redundans och möjlighet att ersätta eller fungera utan den resurs som fallit bort. (Föreskrift MSBFS 2010:6)

Leverantör

Begreppet leverantör omfattar leverantör av tjänst respektive produkt.

Resiliens

Förmågan att motstå och återhämta sig. (MSB)

Robusthet

Robusthet i ett system är den förmåga som systemet har att tillgodose ett behov trots störning av ett visst slag. Robusthet är en viktig del i operativ förmåga och krisledningsförmåga. (Robusta sjukhuset 2008, MSB)

Robusta avtal

Robusta avtal kan beskrivas utifrån syftet att stärka funktionalitet och leverans i och från samhällsviktig verksamhet. (Jfr MSB 2014)

Robust upphandling

Robust upphandling kan beskrivas som en upphandling vars syfte är tillfredsställa verksamhetens behov genom avtalat leverans med reell

förmåga till kontinuitet. Kännetecknas av aktiviteter i ett sammanhängande flöde, där den enskilda aktiviteten har ett bestämt syfte. (Figur 1)

Samhällsviktig verksamhet

Verksamhet som uppfyller det ena eller båda av följande villkor:

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt. (MSBFS 2010:6)

Skyddsvärt

Det som ur Region Skånes perspektiv anses värdefullt och viktigt att skydda från skada. (Jfr Hallin, Nilsson, Olofsson. 2004. *Kommunal sårbarhetsanalys*. Krisberedskapsmyndigheten).

Referenser

*Krishanteringsplan för Region Skåne*¹, för ytterligare information om ansvar, roller, uppgifter, definitioner samt Region Skånes krishanteringsorganisation.

Rutin 1 för verksamhet/beställare.

Rutin 2 för upphandlare.

¹ <http://www.skane.se/Upload/Webbplatser/Skaneportalen-extern/Organisation/Styrande%20dokument/Kris-%20och%20säkerhetsinformation/Krishanteringsplan%202012.pdf>

Figur 1: Beskrivning av Robust upphandling – flödet av aktiviteter

